

Antun Tonko Jakobović

UDK: 75.071:303 Kraljević, M.
Prethodno priopćenje
Rukopis prihvaćen za tisk: 6.5.2014.

REZULTATI ANKETE U POVODU STOTE OBLJETNICE SMRTI MIROSLAVA KRALJEVIĆA (1885. – 1913.)

Sažetak

Anketa u povodu stote obljetnice smrti Miroslava Kraljevića provedena je od 3. do 10. travnja 2013. Cilj projekta bio je utvrditi koliko učenici poznaju lik i djelo istaknutog umjetnika. Na temelju deset različitih pitanja, navedeno se problematiziralo među učenicima osnovnih i srednjih škola. Ispitivanjem općekulturalnih komponenti očekivana je razlika u rezultatima po dobnim skupinama. Podijeljena u nekoliko sekcija, anketa je obuhvatila obrazovne, prostorne i teoretske značajke. Dobiveno je potenciralo inicijalnu pretpostavku da uzorak nije dovoljno upoznat s predmetom ispitanja. Ishod ankete upućuje na potrebu kvalitetnijeg educiranja mlađih radi naglašavanja vlastitog kulturnog nasljeđa.

Ključne riječi: Miroslav Kraljević; anketa.

Uvod

Miroslav Kraljević (14. prosinca 1885. – 16. travnja 1913.) znameniti je umjetnik hrvatske stvaralačke povijesti. Smatra se jednim od začetnika likovnog ekspresionizma u Hrvatskoj. Svojom umjetničkom jednostavnosću stvara temelje za modernizam, dok o važnosti njegova opusa svjedoči i snažna afirmacija tadašnje kritike. Uzmemo li u obzir kako je Kraljević veći dio života proveo u Požegi, njegov lik i djelo nužno je njegovati među građanima grada. U ovom osvrtu ograničit ćemo se na poznavanje Miroslava Kraljevića među odabranim uzorkom osnovnoškolskih i srednjoškolskih učenika. Imajući na umu činjenicu kako mladi u današnjem globaliziranom svijetu nisu dovoljno upoznati s vlastitom kulturnom baštinom, cilj ovoga rada jest provjeriti razinu znanja požeških učenika o znamenitom slikaru. U središtu pozornosti jest razina informiranosti uzorka o spomenutom umjetniku na temelju općenitih, relevantnih pitanja. Problematisirat će se razina poznavanja predmeta ispitanja po različitim dobnim skupinama počevši od petih razreda osnovne škole do četvrtih razreda srednje škole. Tome treba dodati kako će se na početku obrade svakog pojedinog pitanja ankete iznijeti prepostavljena

hipoteza. Ipak, već sada možemo izraziti generalnu pretpostavku: uzorak ne poznaje dovoljno predmet ispitivanja. Premda je teško prihvati takvu hipotezu, ovaj projekt konačno diskutira o onome o čemu se godinama samo pričalo. Detaljno će se obraditi svako od deset pitanja uz primjenu grafičkih i statističkih tablica koje će pomoći u vizualiziranju dobivenih rezultata. Možemo primijetiti stupčaste, linijske i tortne grafikone u kojima su koeficijenti dobiveni dijeljenjem dobivene numeričke vrijednosti traženog podatka sa zbrojem numeričkih vrijednosti ostalih podataka iz iste kategorije. Slijedom toga, ilustracije će poslužiti kvalitetnijem predočavanju rezultata te time osigurati vjerodostojnost podataka. Važno je napomenuti kako redoslijed pitanja u anketi ne prati skupine kojima su rezultati u ovom radu prezentirani. Time se nastojala izbjegći lokalizacija više istovrsnih zadataka i osigurati kvalitetu dobivenih podataka. Poglavlja su sljedeća:

- I. *Kvantitativni sastav uzorka* u kojem će se statistički obraditi sastav učenika po pripadnosti pojedinoj školi, razredima, uspjehu i spolu.
- II. *Uvodna pitanja* koja služe približavanju pojedinca s predmetom ispitivanja, a čine ih dva pitanja.
- III. *Teorijska pitanja* provjeravaju znanje ispitanika, tzv. *opću kulturu*, a sastoje se od tri pitanja.
- IV. *Pitanja snalaženja u prostoru* nastroje približiti ispitivaču koliko se učenici snalaze u prostornim odrednicama vezanim za Miroslava Kraljevića u Požegi. U ovoj sekciji analizirat ćemo tri pitanja.
- V. *Završna pitanja* koja provjeravaju koliko se učenik samoinicijativno ili tijekom redovnog školskog obrazovnog kurikuluma susreo sa stvaralaštvom Miroslava Kraljevića. U posljednjem razradbenom dijelu proučit ćemo odgovore na tri pitanja.
- VI. *Zaključak*, u kojem ćemo objediniti rezultate i pokušati pronaći odgovor na pitanje: „Što i kako dalje?“

Istraživanje je rađeno grupnim anketiranjem učenika u razredu. Rezultati su potom obrađeni u računalnom programu *Microsoft Office Excel*.

Statistička značajnost rezultata određena je Chi-kvadrat metodom. Radi se o testu koji uspoređuje promatrane podatke¹ s očekivanima² prema zadanoj hipotezi. Početna hipoteza jest da su promatrane varijable neovisne. Što je Chi-kvadrat vrijednost veća, to je veza između komponenti jača. Osim toga, što je vjerojatnost asocirana s rezultatima statistike manja, varijable su povezani. Stupnjevi su slobode numeričke vrijednosti koje služe traženju kritične točke prema vjerojatnosti

¹ U tablici navedeni s *O* (eng. *Observed data*).

² U tablici navedeni s *E* (eng. *Expected data*).

promatranog događaja. Povećanjem pozitivne devijacije od kritične točke raste međusobna ovisnost dviju promatranih varijabli. Time hipoteza biva opovrgnuta. Spomenuta statistička provjera rađena je za promatranje ovisnosti sljedećih komponenti:

- I. Spol i stupanj obrazovanja (osnovna i srednja škola)
- II. Točnost odgovora na 4. pitanje i uspjeh učenika.

Kvantitativni sastav uzorka

Najprije ćemo razmotriti sastav učenika koji su ušli u uzorak ankete koja je trajala od 3. do 10. travnja 2013. Projekt se provodio u tri požeške osnovne škole (OŠ Antuna Kanižlića, OŠ Dobriše Cesarića, OŠ Julija Kempfa) i pet srednjih škola (Gimnazija Požega, Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti u Požegi, Ekonomski škola Požega, Poljoprivredno-prehrambena škola Požega, Obrtnička škola Požega). Koordinatorima školskih preventivnih programa i pedagozima predloženo je da izaberu dva razreda po generaciji koja će popunjavati anketu. Slijedom toga izabrano je 1.126 učenika, 477 mladića i 648 djevojaka, po sljedećem rasporedu:

NAZIV ŠKOLE	BROJ UČENIKA
OŠ Antuna Kanižlića	179
OŠ Dobriše Cesarića	47
OŠ Julija Kempfa	146
Gimnazija Požega	148
Katolička gimnazija s pravom javnosti u Požegi	89
Ekonomski škola Požega	194
Poljoprivredno-prehrambena škola Požega	150
Obrtnička škola Požega	173

Primjećujemo da je najveći odaziv bio u Ekonomskoj školi Požega, a najmanji u OŠ Dobriše Cesarića. Tome treba dodati kako je u kontekstu osnovnih škola najveći odaziv ostvarila OŠ Antuna Kanižlića, a najmanji OŠ Dobriše Cesarića. Također, promotrimo li srednje škole, najviše ispitanih učenika nalazi se u Ekonomskoj školi Požega, a najmanje u Katoličkoj gimnaziji s pravom javnosti u Požegi.

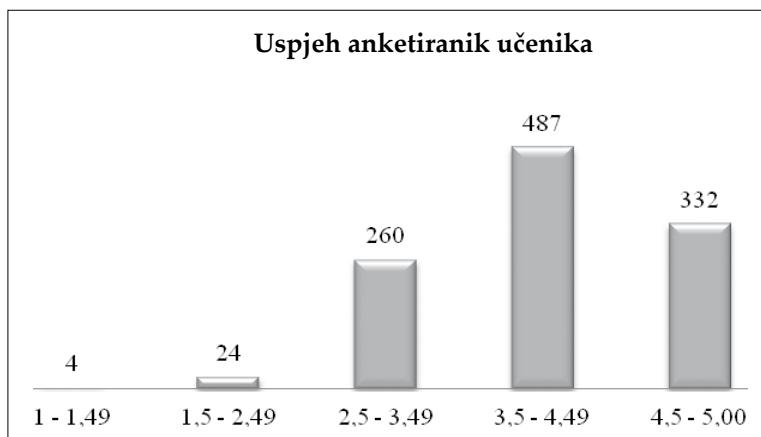
Chi-kvadrat metoda provjere statističke značajnosti i ovisnosti komponente spola i razine obrazovanja pokazuje da su navedene varijable međusobno značajne, tj. ne isključuju jednu drugu.

		OSNOVNA ŠKOLA	SREDNJA ŠKOLA	Σ
SPOL	Muški	200 O-200, E-157,5879	277 O-277, E-319,4121	477
	Ženski	172 O-172, E-214,4121	477 O-477, E-434,5879	649
	Σ	372	754	1126

METODA OBRADE	CHI-KVADRAT VRJEDNOST	STUPNJEVI SLOBODE	VJEROJATNOST
Chi kvadrat	29,57447	1	5x10 ⁻⁸

Ni u kojem slučaju ne treba zanemariti sastav uzorka prema pojedinim razredima te prema uspjehu:

	OSNOVNA ŠKOLA				SREDNJA ŠKOLA			
Peti razred	Šesti razred	Sedmi razred	Osmi razred	Prvi razred	Drugi razred	Treći razred	Četvrti razred	
86	63	123	97	222	214	151	167	

Prema navedenim podacima, većinu ispitanika čine učenici prosjeka u rasponu od 3,50 do 4,49. Konačno, primjećujemo kako je uzorak od 1.126 učenika sasvim dovoljan za generaliziranje pojedinih pretpostavki, posebice imajući na umu kako je Požega mala sredina od svega 26.248 stanovnika³.

³ Podaci Državnog zavoda za statistiku prema Popisu stanovništva 2011. godine.

Uvodna pitanja

Prva dva pitanja s kojima se pojedinac susreo na anketi naglašavaju subjektivne značajke dovoljne za uvod u problematiku.

Prvo pitanje

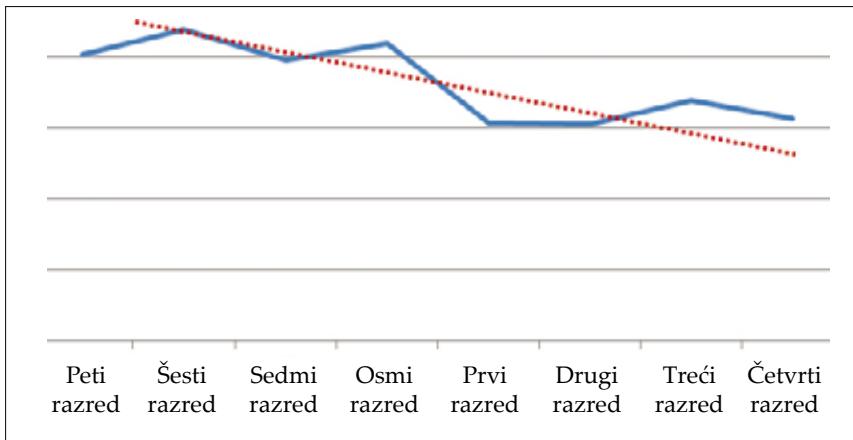
Jeste li čuli za znamenitog hrvatskog umjetnika Miroslava Kraljevića?

- a. Da
- b. Ne

Pitanje je koncipirano da izbjegne sugestivno mišljenje te da otvori put prema dvama istaknutim Kraljevićima, slikaru i književniku. S obzirom na to da se radi o dvije različite povijesne osobe, opseg mogućih odgovora povećan je. Slijedom toga, pretpostavljena hipoteza bila je da će u prevladavajućoj većini biti odgovora *Da*. Dobiveni rezultati potvrđuju pretpostavku:

	DA	NE	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	776	339	11
Ukupni postotak	68,92 %	30,11 %	0,97 %

Zanimljivo je da broj učenika upoznatih s predmetom ispitivanja ne raste s porastom dobi, kako je bilo očekivano, već prati polagani pad.

Drugo pitanje

Smatrate li Miroslava Kraljevića važnim za hrvatsku stvaralačku povijest?

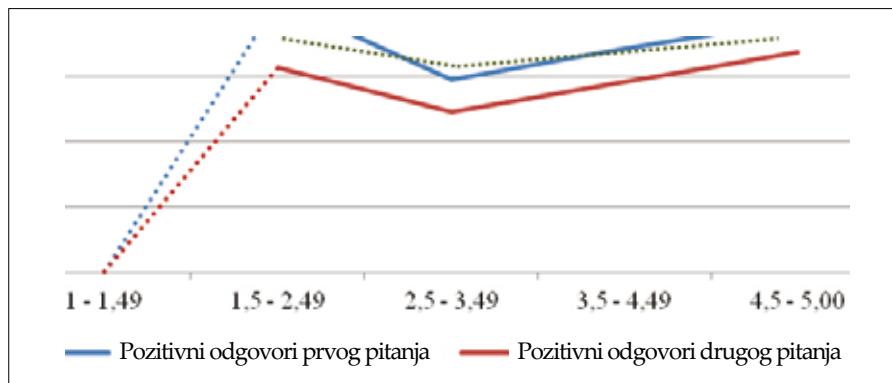
- a. Da
- b. Ne

U skladu s početnom hipotezom, očekivani su negativni odgovori na postavljeno pitanje.

	DA	NE	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	662	427	37
Ukupni postotak	58,79 %	37,26 %	3,95 %

Premda dobiveno ne potvrđuje pretpostavku, valja naglasiti kako je gotovo 40%-tno negiranje umjetničkog značenja Kraljevićeva opusa alarmantno stanje među požeškom mlađeži. Svi pokazatelji govore u prilog loše informiranosti o subjektu ispitivanja.

Međutim, nakon detaljne obrade, podaci upućuju na ravnomjerno prevladavanje pozitivnih odgovora (na oba pitanja) po kriteriju školskog uspjeha. Time se dokazuje da su pitanja obuhvatila opće znanje pojedinca ne inzistirajući na činjenicama ograničenim za odlične učenike.

Teorijska pitanja

Sljedeća skupina pitanja obuhvaća 'teorijsko' znanje o Kraljeviću. Ona se sastoji od tri pitanja koja decidiraju krajnje točke poznavanja predmeta ispitivanja. Od nešto jednostavnijih do komplikiranijih pitanja, navedeno se pokazalo kao izvrsna ilustracija traženoga.

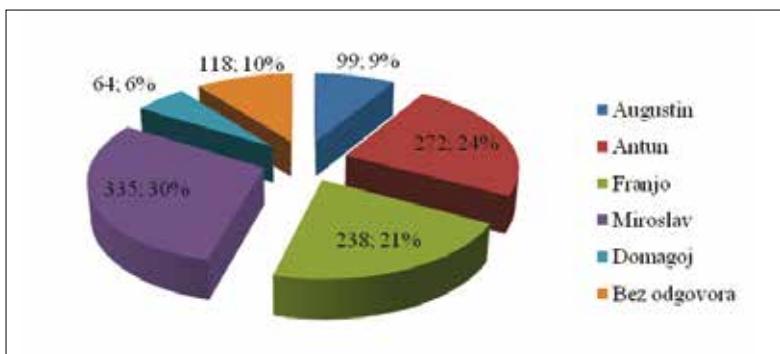
Treće pitanje

Djed slikara Miroslava Kraljevića, po zanimanju požeški župan, zvao se?

- a. Augustin Kraljević
- b. Antun Kraljević
- c. Franjo Kraljević
- d. **Miroslav Kraljević**
- e. Domagoj Kraljević

Ako je ispitanik upoznat s postojanjem „dva Miroslava Kraljevića“, odmah će zaokružiti točan odgovor.

Razmotrimo li činjenicu kako se u *požeškoj kulturnoj sferi* često ističu „dva Kraljevića“, očekivano je bilo imati dvotrećinski udio točnih odgovora.

Unatoč takvom razmišljanju, pozornost nam odvlači izrazito loša riješenost ovoga pitanja. Bez obzira na to što je u prosjeku najveći udio upravo udio točnih odgovora, zbrojeni odgovori pokazuju na suprotno. Tako smo našeg Miroslava prekrstili u Antuna! Pretpostavljena količina točnih odgovora smanjila se za polovicu i time potpuno opovrgnula hipotezu.

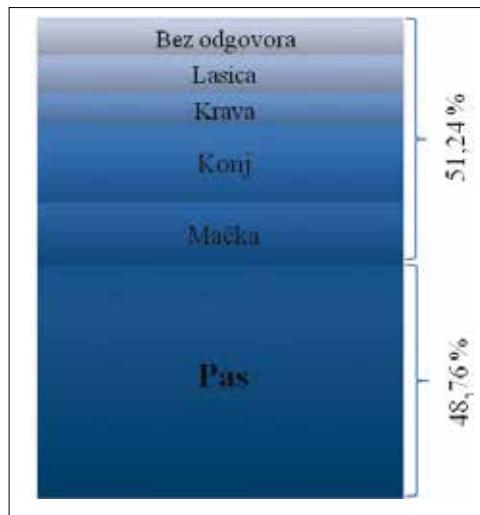
Četvrto pitanje

Miroslav Kraljević, slikar čiju stotu obljetnicu smrti obilježavamo ove godine, autor je poznatog autoportreta s kojom životinjom?

- a. Mačkom
- b. Psom
- c. Konjem
- d. Kravom
- e. Lasicom

Autoportret s psom jedno je od najvažnijih umjetničkih ostvarenja Miroslava Kraljevića te je s vremenom postalo umjetnički sinonim za toga slikara. Upravo zbog svoje važnosti, djelo je našlo svoje mjesto u ovoj anketi. Očekujući gotovo 80%-tini udio točnih odgovora, obrađeni rezultati pokazuju suprotno:

	A	B	C	D	E	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	146	549	178	79	87	87
Ukupni postotak	12,97 %	48,76 %	15,81 %	7,02 %	7,73 %	7,73 %

Bez obzira na to što prevladava odgovor *Pas*, začuđujuće je da primjerice učenik srednje škole smatra kako se radi o lasici ili kravi. Naposljetku, analiziramo li rezultate, zamjetit ćemo da nešto više od polovice ispitanih nije upoznato s

najvažnijim djelom *Požežanina* Miroslava Kraljevića. Zaključak je k tome začuđujući prisjetimo li se autorove izložbe u Požegi sredinom 2004. godine.

Koristeći Chi-kvadrat metodu, pokazana je ovisnost između komponenti uspjeha učenika i točnosti odgovora na navedeno pitanje. Usporedna analiza pokazuje statističku značajnost.

USPJEH	TOČAN ODGOVOR		Σ
	1-1,49	1 O-1, E-2, 1114	
Uspjeh	1,5-2,49	7 O-7, E-12, 1408	23
	2,5-3,49	123 O-123, E-130, 3812	247
	3,5-4,49	234 O-234, E-236, 4809	448
	4,5-5,00	175 O-175, E-158, 8856	301
	Σ	540	1023
METODA OBRADE	CHI-KVADRAT VRJEDNOST	STUPNJEVI SLOBODE	VJEROJATNOST
Chi kvadrat	11,55625	4	0,021

Činjenica kako mlađe ne prepoznaje glavno djelo toga znamenitog slikara nameće neizbjježno pitanje: „Ističemo li dovoljno vlastitu kulturnu baštinu?“

Deveto pitanje

U kojoj od navedenih institucija se čuvaju poznatija djela slikara Miroslava Kraljevića?

- a. Gradski muzej Požega
- b. Muzej Mimara
- c. Galerija Klovićevi dvori
- d. Gradski muzej Zagreb
- e. Moderna galerija u Zagrebu

Posljednje pitanje u navedenom bloku naišlo je na niz kritika. Neke od njih govorile su o pretjeranoj težini istoga te da, kao takvo, neće pokazati relevantne rezultate. Ovo pitanje našlo se u anketi iz dva razloga:

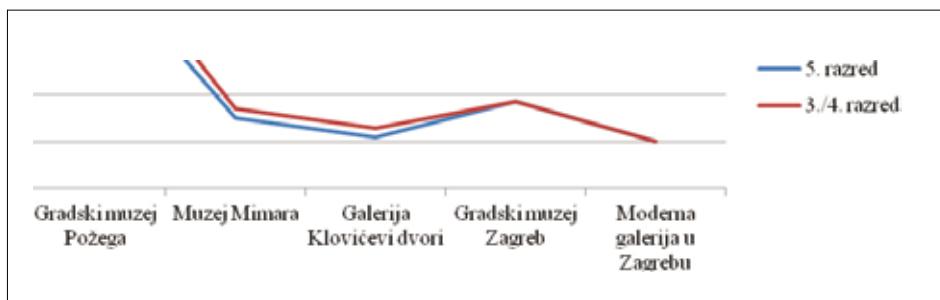
I. Nakon dva poprilično jednostavna zadatka (treće i četvrtu pitanje) potrebno je odrediti gornju granicu učenikova znanja.

II. Željelo se utvrditi postoji li određeni napredak u poznavanju problematike od petog razreda osnovne škole do četvrtog razreda srednje škole, tj. po dobnim granicama uzorka. Očekivalo se da mlađe generacije neće točno odgovoriti na traženo pitanje, dok će gornji krajevi uzorka imati veći postotak točnih odgovora.

	A	B	C	D	E	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	471	142	104	175	94	140
Ukupni postotak	41,83 %	12,61 %	9,24 %	15,54 %	8,35 %	12,43 %

Samo 8,35 % uzorka ili 94 učenika odgovorilo je točno na postavljeno pitanje bilo znanjem bilo slučajnim pogotkom. Nimalo začuđujuće, većina ispitanika smatra kako se autorova djela čuvaju u Gradskom muzeju u Požegi.

U cilju ilustriranja druge točke obrazloženja zašto se ovo pitanje našlo u anketi, slijedi graf:

Graf pokazuje kako je razina znanja po krajevima uzorka poprilično jednakā čime je opovrgнута hipoteza да ће количина тоčних odgovora у старијим уčенима бити већа.

Pitanja snalaženja u prostoru

Sljedeće poglavlje dat će nam uvid u to koliko su ispitanici upoznati s građevinskim objektima – arhitekturom u Požegi posvećenoj Miroslavu Kraljeviću. Požega se danas ponosi slikarovom bistom smještenom u blizini Trga Matka Peića. Međutim, objekti kao što su rodna kuća ili trg ne nalaze se u gradu.

Peto pitanje

Postoji li u Požegi danas Trg Miroslava Kraljevića, slikara?

a. Da. Gdje? _____

b. Ne

Često se pojavljuje potvrđan odgovor uz obrazloženje da se nalazi kraj Kraljevićeve biste. Nadalje, prisutne su i sljedeće lokacije koje indiciraju već spomenuto mjesto: „ispred rodne kuće“, „kod Trga Matka Peića“, „kraj Grabrika“... Međutim, danas u Požegi nemamo njegov trg, što su prepoznale dvije trećine ispitanika:

	DA	NE	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	357	670	99
Ukupni postotak	31,71 %	59,50 %	8,79 %

Šesto pitanje

Postoji li u Požegi danas bista – kip – Miroslava Kraljevića, slikara?

a. Da. Gdje? _____

b. Ne

Prepostavljeno je kako će više od polovice uzorka odgovoriti točno na pitanje. Od 503 zaokružena odgovora *Da*, samo su 234 priznata jer su u njima učenici precizno i točno odredili lokaciju: „uz Trg Matka Peića“, „kraj Grabrika“, „ispod Grginog dola“... Odbačene prepostavke smjestile su bistu „ispred rodne kuće“, „na njegovom trgu“... Imajući na umu kako je Kraljević rođen u Gospicu te da danas nemamo njegov trg u Požegi, razumljivo je zašto su navedeni odgovori odbačeni. Pogledajmo točne podatke:

	DA	NE	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	234	777 (508 + 269 _{odbačenih})	115
Ukupni postotak	20,78 %	69,01 %	10,21 %

Sedmo pitanje

Postoji li u Požegi danas rodna kuća Miroslava Kraljevića, slikara?

a. Da. Gdje? _____

b. Ne

Miroslav Kraljević slikar je rodom iz Gospića koji svoje mладенаштво provodi često putujući do Požege. Prema tome, njegova rodna kuća ne nalazi se u Požegi već u Gospiću, što je točno pretpostavilo 445 učenika. Očekivani rezultat bio je mnogo manji s obzirom na to da se Kuća Kraljević(ev)a smještena u blizini požeške tržnice često miješa sa slikarovom rodnom kućom. Upravo to zbunilo je ostatak ispitanika:

	DA	NE	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	540	445	141
Ukupni postotak	47,96 %	39,52 %	12,52 %

Završna pitanja

Posljednjim slijedom pitanja upućenih učenicima nastoji se provjeriti koliko su se učenici susreli s djelom i stvaralaštvom Miroslava Kraljevića tijekom svog obrazovanja. Također, zanima nas jesu li vidjeli originalna djela slikara na izložbi ili kao dio stalnoga postava galerije.

Osmo pitanje

Jeste li bili na izložbi ili vidjeli originalna djela slikara Miroslava Kraljevića u Hrvatskoj ili inozemstvu?

a. Da

b. Ne

Kraljevićeva umjetnička djela ne napuštaju često izložbene prostore te ih je zbog toga moguće vidjeti jedino kao dio stalnog postava galerije. U Požegi je 2004. godine bio izložen zavidan broj njegovih umjetnina u prostoru Gradske kuće⁴. Međutim, unatoč velikoj količini očekivanih negativnih odgovora, dobiveni rezultati posebno iznenađuju:

⁴ Dana 11. lipnja 2004., u povodu 120. obljetnice rođenja Miroslava Kraljevića, otvorena je izložba na kojoj je izloženo dvadesetak slika te tri kipa. Kasnije tijekom 2013. godine, nakon provođenja ankete, održano je novo izlaganje Kraljevićevih djela u prostoru Gradskog muzeja Požega.

	DA	NE	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	128	958	40
Ukupni postotak	11,37 %	85,08 %	3,55 %

Samo devetina ispitanika imala je priliku susresti se s autorovim stvaralaštvom.

Deseto pitanje

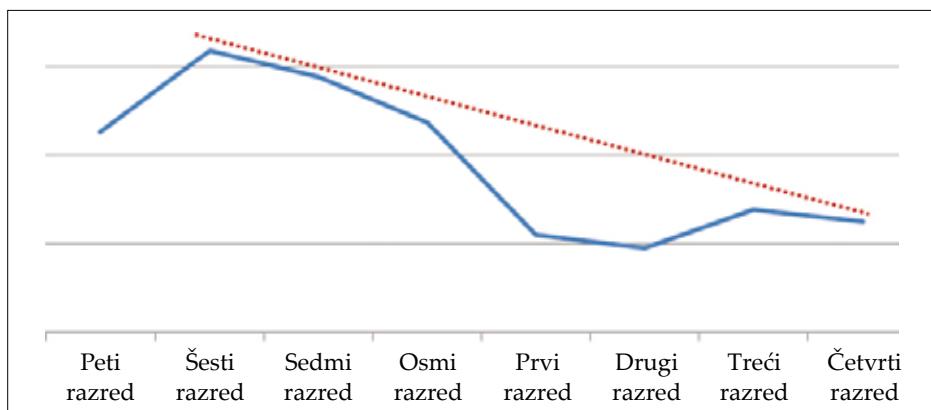
Jeste li spominjali Miroslava Kraljevića kao važnu hrvatsku ličnost 19./20.stoljeća u sklopu redovnog nastavnog programa?

- a. Da
- b. Ne

Prepostavljen je kako se osoba tijekom svoga obrazovanja barem nekoliko puta susrela s pojmom Miroslava Kraljevića te bi broj pozitivnih odgovora obuhvaćao aproksimativnih 70% uzorka. S druge strane, obrađeno je pokazalo suprotno:

	DA	NE	BEZ ODGOVORA
Broj odgovora	370	730	26
Ukupni postotak	32,86 %	64,83 %	2,31 %

Gotovo dvije trećine učenika nisu dotakle Kraljevićev opus ni na jednome od nastavnih sati. Nadalje, smatrano je kako će stariji učenici imati poprilično veći udio odgovora *Da*.

Pokazalo se kako su učenici osnovne škole više spominjali navedenog slikara od učenika srednjih škola. Moguća interpretacija leži u činjenici što se na osnovnoškolskom likovnom odgoju razredni nastavnici možda više fokusiraju na obrađivanje i interpretaciju djela lokalnih slikara, čime pobuđuju veće zanimanje kod učenika.

Zaključak

U anketi provedenoj u razdoblju od 3. do 10. travnja 2013. na 1.126 učenika u osam požeških škola ostvareni su sljedeći zaključci. Vidimo kako uzorak prepoznaće važnost lika Miroslava Kraljevića u hrvatskoj povijesti. U njemu vidi osobu koja je postavila *kamen temeljac* moderni hrvatskoga slikarstva i time ostavila neizbrisiv trag u povijesti Požege i našega naroda. Koliko se god navedeni slikar provlačio kroz živote Požežana, pretpostavljena hipoteza učinila se točnom. Učenici nisu dovoljno upoznati s umjetnikovim životom. Nešto manje od trećine ispitanika svjesno je postojanja 'dva Kraljevića'. Time se misli na slikara i na župana, autora romana *Požeški đak*. Također, zanimljivo je da velik broj mlađih ne prepoznaće najvažnije slikarovo djelo, *Autoportret sa psom*, koje je okosnica njegova stvaralaštva. Upravo ono omogućilo mu je daljnje školovanje, upravo ono nalazi se u Modernoj galeriji u Zagrebu, što je prepoznao vrlo malen broj uzorka. Niz učenika njegova djela stavlja u Gradski muzej u Požegi. Važnost njegova stvaralaštva i boravka u Požegi potvrđuje postojanje biste na Trgu Matka Peića, a ne „Trgu Miroslava Kraljevića“, kako su mnogi mislili. Osim biste i trga, učenici su krivo smjestili rodnu kuću slikara u Požegu, kraj obližnje tržnice. Nadalje, samo trećina učenika sjeća se da su spominjali umjetnika u redovnom obrazovnom programu. Činjenica koja posebno iznenađuje jest podatak da je samo devetina uzorka uživo vidjela djela Miroslava Kraljevića bez obzira na izložbu 2004. godine. Očekivano je da mlađi učenici nisu prisustvovali izložbi, no rezultati su konzistentni s obzirom na dob. Konačno, kad bismo parafrazirali dobiveno, dobili bismo sljedeće: „Djelo Antuna Kraljevića, *Autoportret s konjem*, nalazi se u Gradskom muzeju u Požegi.“ Naravno, zbog niza apsurda na koje smo naišli tijekom provođenja ankete ne treba žaliti već treba nastojati popraviti situaciju. Edukacijama, seminarima, kazališnim predstavama ili izložbama nastojmo upoznati mlade s jednom od najvažnijih ličnosti u prošlosti Požege. Tek tada možemo njegovati i razvijati vlastitu kulturnu baštinu onako kako ona to i zaslužuje.

Literatura

Horvat Pintarić, Vera (1985), *Miroslav Kraljević*.

Results of the Survey following the Centenary of Death of Miroslav Kraljević (1885–1913)

Summary

Survey on the occasion of the centenary of the death of Miroslav Kraljević was conducted from the 3rd to 10th april 2013. The aim of the project was to determine how much the students are acquainted with the character of renowned artist. Based on the ten different questions, the previous was problematized among the students of primary and secondary schools. Examining general cultural components, different results were expected depending on the age group. Divided into several sections, the survey included educational, physical and theoretical features. The results potentiated the initial assumption that the sample is not sufficiently familiar with the subject matter. The outcome of the survey suggests the need to youngster-aimed education to bring the cultural heritage to consciousness.

Keywords: Miroslav Kraljević; survey.

Antun Tonko Jakobović
Matica hrvatske 22, 34000 Požega
tonko.jakobovic@gmail.com